

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 12/2022-102

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Ivana Fiačana a sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditsa, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Jany Laššákovej, Petra Molnára (sudca spravodajca), Petra Straku, Roberta Šorla a Martina Vernarského predbežne prerokoval návrh **skupiny 32 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky**, zastúpených advokátskou kanceláriou KALLAN Legal s. r. o., Súmračná 25, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Robert Kaliňák, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky vo veci namietaného nesúladu ustanovení

1. Čl. I bodu 18 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ktorým bola z pôvodného znenia čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky vypustená prvá veta v znení „Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora“, s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 150 Ústavy Slovenskej republiky;

2. Čl. I bodu 21 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v časti týkajúcej sa čl. 141a ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v znení „Súdna rada Slovenskej republiky je ústavným orgánom sudcovskej legitimacy“ s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky;

3. Čl. I bodu 21 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v časti týkajúcej sa textu čl. 141a ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky za bodkočiarkou, ktorý znie „za člena Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 2 písm. c) až e) možno ďalej ustanoviť len osobu, ktorá nie je sudcom“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky;

4. Čl. I bodu 21 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v časti týkajúcej druhej vety čl. 141a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá znie „Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky;

5. Čl. I bodu 29 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v časti týkajúcej sa druhej vety čl. 148 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky, ktorá znie „Súhlas sudcu s preložením sa nevyžaduje pri zmene sústavy súdov, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie riadneho výkonu súdnictva; podrobnosti ustanoví zákon“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky;

6. Čl. I bodu 30 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v časti týkajúcej sa čl. 148 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý znie „Za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní nemožno sudcu ani prísediaceho sudcu z radov občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie, okrem prípadov, ak by tým bol spáchaný trestný čin; disciplinárna zodpovednosť sudcu tým nie je dotknutá“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky;

7. Čl. XIV bodu 2 zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva novelizujúceho zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý znie «V § 3 ods. 2 sa vypúšťa slovo „spravidla“», s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky;

8. Čl. XIV bodu 38 zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva novelizujúceho zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v časti týkajúcej sa § 27ha ods. 3 písm. d) a § 27ha ods. 6 v časti slov „a to za obdobie predchádzajúcich 60 mesiacov, najviac však za obdobie výkonu funkcie sudcu“ s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 5 v spojení s čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 17 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd;

9. Čl. VIII zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva novelizujúceho zákon č. 385/2000 Z. z. sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v časti bodu 45, ktorý znie „§ 78a sa vrátane nadpisu vypúšťa“, a v časti bodu 49, ktorým bol doplnený § 93 tohto zákona o nový odsek 3, ktorý znie „Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému patrí sudcovi počas pracovnej neschopnosti, avšak najdlhšie po dobu 60 dní“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky;

10. Čl. VIII bodu 79 zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva novelizujúceho zákon č. 385/2000 Z. z. sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v časti týkajúcej sa § 151zf ods. 3, ktorý znie „Výberové konanie podľa odseku 2 pozostáva z verejného vypočutia v súdnej rade a overenia predpokladov sudcovskej spôsobilosti; výberové konanie vyhlasuje a administratívne a organizačne zabezpečuje predseda súdnej rady“, a v časti týkajúcej sa § 151zf ods. 4, ktorý znie „Verejné vypočutie podľa odseku 3 sa uskutočňuje podľa pravidiel verejného vypočutia kandidátov na sudcu ústavného súdu; ustanovenia osobitného predpisu o organizovaní a priebehu zasadnutí súdnej rady vrátane zverejňovania ich výsledkov tým nie sú dotknuté“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky;

11. Čl. XI zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva novelizujúceho zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov v častiach bodu 3, ktorý znie „V § 80 sa vypúšťa odsek 3“, bodu 4, ktorý znie „V § 93 ods. 1 sa vypúšťa písmeno d)“, bodu 5, ktorý znie

„V § 103 sa vypúšťa odsek 5“, bodu 6, ktorý znie „§ 115 sa vrátane nadpisu vypúšťa“, a bodu 8, ktorý znie „(4) Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému patrí prokurátorovi počas pracovnej neschopnosti, avšak najdlhšie po dobu 60 dní“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky, za účasti vlády Slovenskej republiky ako vedľajšieho účastníka konania, a takto

r o z h o d o l :

1. Návrh v časti namietaného nesúladu

- Čl. I bodu 18 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ktorým bola z pôvodného znenia čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky vypustená prvá veta v znení „Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora“, s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 150 Ústavy Slovenskej republiky;

- Čl. I bodu 21 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v časti týkajúcej sa čl. 141a ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v znení „Súdna rada Slovenskej republiky je ústavným orgánom sudcovskej legitimity“ s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky;

- Čl. I bodu 21 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v časti týkajúcej sa textu čl. 141a ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky za bodkočiarkou, ktorý znie „za člena Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 2 písm. c) až e) možno ďalej ustanoviť len osobu, ktorá nie je sudcom“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky;

- Čl. I bodu 21 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v časti týkajúcej druhej vety čl. 141a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá znie „Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky;

- Čl. I bodu 29 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v časti týkajúcej sa druhej vety čl. 148 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá znie „Súhlas sudcu s preložením sa nevyžaduje pri zmene sústavy súdov, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie riadneho výkonu súdnictva; podrobnosti ustanoví zákon“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky;

- Čl. I bodu 30 ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v časti týkajúcej sa čl. 148 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý znie „Za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní nemožno sudcu ani prísediaceho sudcu z radov občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie, okrem prípadov, ak by tým bol spáchaný trestný čin; disciplinárna zodpovednosť sudcu tým nie je dotknutá“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

o d m i e t a .

2. Vo zvyšnej časti návrh **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

3. Návrhu na pozastavenie účinnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov

1. Ústavnému súdu bol 26. februára 2021 doručený návrh skupiny 32 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej aj „skupina poslancov“ alebo „navrhovatelia“), zastúpenej advokátskou kanceláriou KALLAN Legal s. r. o., Súmračná 25, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Robert Kaliňák (ďalej len „právny zástupca“), na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade v návrhu označených ustanovení ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej aj „justičná novela ústavy“), a zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva (ďalej aj „zákon o reforme súdnictva“) s označenými ustanoveniami ústavy, Medzinárodného paktu a občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt), Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a Dodatkového protokolu k Dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“).

2. Z obsahu návrhu na začatie konanie a v ňom obsiahnutého (nepresne a v rozpore s legislatívnymi pravidlami formulovaného) petitu ústavný súd identifikoval, že navrhovatelia namietajú nesúlad ustanovení

1. Čl. I bodu 18 justičnej novely ústavy, ktorým bola z pôvodného znenia čl. 136 ods. 3 ústavy vypustená prvá veta v znení „Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora“, s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 150 ústavy;

2. Čl. I bodu 21 justičnej novely ústavy v časti týkajúcej sa čl. 141a ods. 1 ústavy v znení „Súdna rada Slovenskej republiky je ústavným orgánom sudcovskej legitimacy“ s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy;

3. Čl. I bodu 21 justičnej novely ústavy v časti týkajúcej sa textu čl. 141a ods. 3 ústavy za bodkočiarkou, ktorý znie „za člena Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 2 písm. c) až e) možno ďalej ustanoviť len osobu, ktorá nie je sudcom“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy;

4. Čl. I bodu 21 justičnej novely ústavy v časti týkajúcej druhej vety čl. 141a ods. 5 ústavy, ktorá znie „Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy;

5. Čl. I bodu 29 justičnej novely ústavy v časti týkajúcej sa druhej vety čl. 148 ods. 1 Ústavy, ktorá znie „Súhlas sudcu s preložením sa nevyžaduje pri zmene sústavy súdov, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie riadneho výkonu súdnictva; podrobnosti ustanoví zákon“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy;

6. Čl. I bodu 30 justičnej novely ústavy v časti týkajúcej sa čl. 148 ods. 4 ústavy, ktorý znie „Za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní nemožno sudcu ani príseďiaceho sudcu z radov

občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie, okrem prípadov, ak by tým bol spáchaný trestný čin; disciplinárna zodpovednosť sudcu tým nie je dotknutá“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy;

7. Čl. XIV bodu 2 zákona o reforme súdnictva novelizujúceho zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnej rade“), ktorý znie «V § 3 ods. 2 sa vypúšťa slovo „spravidla“», s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy;

8. Čl. XIV bodu 38 zákona o reforme súdnictva novelizujúceho zákon o súdnej rade v časti týkajúcej sa § 27ha ods. 3 písm. d) a § 27ha ods. 6 v časti slov „a to za obdobie predchádzajúcich 60 mesiacov, najviac však za obdobie výkonu funkcie sudcu“ s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 5 v spojení s čl. 50 ods. 2 ústavy, čl. 17 ods. 1 medzinárodného paktu, čl. 8 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu;

9. Čl. VIII zákona o reforme súdnictva novelizujúceho zákon č. 385/2000 Z. z. sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch a prísediacich“) v časti bodu 45, ktorý znie „§ 78a sa vrátane nadpisu vypúšťa“, a v časti bodu 49, ktorým bol doplnený § 93 o nový odsek 3 v znení „Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému patrí sudcovi počas pracovnej neschopnosti, avšak najdlhšie po dobu 60 dní“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy;

10. Čl. VIII bodu 79 zákona o reforme súdnictva novelizujúceho zákon o sudcoch a prísediacich v časti týkajúcej sa § 151zf ods. 3, ktorý znie „Výberové konanie podľa odseku 2 pozostáva z verejného vypočutia v súdnej rade a overenia predpokladov sudcovskej spôsobilosti; výberové konanie vyhlasuje a administratívne a organizačne zabezpečuje predseda súdnej rady“, a v časti týkajúcej sa § 151zf ods. 4, ktorý znie „Verejné vypočutie podľa odseku 3 sa uskutočňuje podľa pravidiel verejného vypočutia kandidátov na sudcu ústavného súdu; ustanovenia osobitného predpisu o organizovaní a priebehu zasadnutí súdnej rady vrátane zverejňovania ich výsledkov tým nie sú dotknuté“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy;

11. Čl. XI zákona o reforme súdnictva zákona novelizujúceho zákon č. 154/2000 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokurátoroch“) v časti bodu 3, ktorý znie „V § 80 sa vypúšťa odsek 3“, v časti bodu 4, ktorý znie „V § 93 ods. 1 sa vypúšťa písmeno d)“, v časti bodu 5, ktorý znie „V § 103 sa vypúšťa odsek 5“, v časti bodu 6, ktorý znie „§ 115 sa vrátane nadpisu vypúšťa“, a v časti bodu 8, ktorý znie „(4) Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému patrí prokurátorovi počas pracovnej neschopnosti, avšak najdlhšie po dobu 60 dní“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 149 ústavy.

3. K navrhovateľmi formulovanému petitu ústavný súd považuje za potrebné skonštatovať, že v časti bodov 1 až 6 navrhovateľa namietajú neústavnosť označených častí ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ktorým bola novelizovaná ústava, a to napriek tomu, že v čase podania ich návrhu už táto tzv. justičná novela ústavy nadobudla platnosť a väčšina jej ustanovení nadobudla aj účinnosť. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že novelizujúci (ústavný) zákon plní len funkciu nosiča normatívnej matérie, ktorá sa po nadobudnutí platnosti a účinnosti predmetného zákona zhmotňuje v obsahu novelizovaného právneho predpisu (v tomto prípade ústavy) a novelizujúci zákon má v tomto čase

už obsoletný charakter. Preto skupina poslancov mala napadnúť v konaní pred ústavným súdom príslušné ustanovenia ústavy, a nie justičnej novely ústavy. To isté sa vzťahuje aj na body 7 až 11 navrhovateľmi formulovaného petitu, z ktorých vyplýva, že navrhovatelia namietajú nesúlad zákona č. 423/2000 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva, ktorý má ako celok charakter novelizujúceho zákona, prostredníctvom ktorého bolo novelizovaných celkom 29 zákonov vrátane zákona o súdnej rade, zákona o sudcoch a prísediacich a zákona o prokurátoroch, ktorých ustanovenia sú navrhovateľmi napadnuté prostredníctvom bodov 7 až 11 petitu.

4. Namietanie nesúladu ustanovení novelizujúceho právneho predpisu návrhom na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy v čase, keď novelizovaný právny predpis už nadobudol platnosť a účinnosť, ústavný súd hodnotí ako závažný formálny nedostatok, ktorý nekorešponduje s právnymi vlastnosťami právnych predpisov ani s ustálenou rozhodovacou praxou ústavného súdu, pričom nie zanedbateľným spôsobom sťažuje prehľadnosť a zrozumiteľnosť návrhu na začatie konania. Ústavný súd sa už aj v minulosti musel viackrát vysporiadať s uvedeným formálnym nedostatkom návrhov na začatie konania v konaní o súlade právnych predpisov, pričom vzhľadom na materiálny prístup k ochrane ústavnosti dosiaľ navrhovateľov za tento nedostatok (na rozdiel od Ústavného súdu Českej republiky) nesankcionoval.

5. Vo vzťahu k prerokúvanému návrhu na začatie konania tento formálny nedostatok ústavný súd osobitne pripomína aj preto, že právneho zástupcu navrhovateľov, ktorý zastupoval (inú) skupinu poslancov aj v konaní vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 14/2021, na tento formálny nedostatok upozornil v uznesení č. k. PL. ÚS 14/2021 z 27. októbra 2021 (bod 8). Právny zástupca pri formulovaní prerokúvaného návrhu na začatie konania však toto upozornenie nevzal vôbec do úvahy. Ústavný súd túto skutočnosť vníma nielen ako nedôslednosť právneho zástupcu, ale aj ako nerešpektovanie autority nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti.

V odôvodnení návrhu na začatie konania navrhovatelia po vyjadrení všeobecne formulovaných východísk formulujú výhrady k jednotlivým bodom nimi navrhovaného petitu. Ich podstatné časti sú zhrnuté v statiach 3.1. až 3.11. tohto uznesenia.

3.1. K namietanému nesúladu čl. I bodu 18 justičnej novely ústavy, ktorým bola z pôvodného znenia čl. 136 ods. 3 ústavy vypustená prvá veta v znení „Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora“, s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 150 ústavy

6. V súvislosti s vypustením textu prvej vety čl. 136 ods. 3 ústavy, ktorá znela „Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora“, z ústavného textu navrhovatelia zdôrazňujú, že „*Udeľovanie súhlasu ústavného súdu so vzatím do väzby sudcu všeobecného súdu a generálneho prokurátora je konstitucionalistikou vnímané ako súčasť procesných garancií ochrany nezávislosti samotnej súdnej moci pred pokusmi o neústavné zásahy zo strany iných zložiek moci. Má byť predovšetkým výrazom ochrany delby moci a má slúžiť ochrane sudcov pred potencionálnym zneužitím represívnych nástrojov trestného práva zo strany iných zložiek štátnej moci... Úlohou ústavného súdu je totiž vytvorenie ústavnej hrádze voči prípadným pokusom neústavným spôsobom zasiahnuť do súdnej moci...“.*

7. Podľa navrhovateľov *„Ak... je návrh na väzbu šikanózny, arbitrárny a fabulovaný, je ochrana osobnej slobody ústavného činiteľa (nie iných osôb) najúčinnšie chránená orgánom ochrany ústavnosti (ústavným súdom) a nie všeobecnými súdmi...“*. Podľa ich názoru neobstojí argumentácia obsiahnutá v dôvodovej správe k justičnej novele ústavy, podľa ktorej postačuje, ak bude o väzbe sudcu rozhodovať všeobecný súd, keďže sa tým *„prehliada, zásadný rozdiel medzi právnym postavením sudcu a ostatných osôb, o väzbe ktorých rozhoduje všeobecný súd“*.

8. Na základe obdobnej argumentácie navrhovateľa spochybňujú aj zrušenie právomoci ústavného súdu rozhodovať o vzatí do väzby generálneho prokurátora. Na tomto základe sa domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že vypustenie čl. 136 ods. 3 ústavy z ústavného textu nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 150 ústavy.

3.2. K namietanému nesúladu čl. I bodu 21 justičnej novely ústavy, ktorým sa ustanovilo nové znenie čl. 141a ods. 1 ústavy, podľa ktorého „Súdna rada Slovenskej republiky je ústavným orgánom sudcovskej legitimacy“, s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy

9. Podľa navrhovateľov ústavná definícia Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) zavedená justičnou novelou ústavy *„likviduje pôvodný základný zámer ústavodarcu z roku 2000 (ústavný zákon č. 99/2001 Z. z.) na posilnenie inštitucionálnej nezávislosti súdnej moci od ostatných orgánov verejnej moci...“*.

10. Z textu odôvodnenia návrhu vyplýva, že podľa navrhovateľov sa zavedením ústavnej definície súdnej rady reálne vytvára jej *„... absolútna závislosť od politickej moci. Zároveň to preukazuje porušenie (likvidáciu) záväzku SR schváleného pri vstupe do EÚ, t. j. zriadiť nezávislý súdny orgán reprezentujúci nevyhnutnú samosprávu súdnictva“*.

11. Z argumentácie navrhovateľov možno tiež vyvodiť, že ústavná definícia súdnej rady by mala obsahovať prívlastok „nezávislý“ a mala by byť formulovaná v podobe *„nezávislý ústavný orgán sudcovskej legitimacy garantujúci nezávislosť súdnej moci“*. Navrhovatelia z novozavedenej ústavnej definície súdnej rady odvodzujú, že na jej základe vzniká *„Nerovnováha (disbalancia) troch rovnocenných štátnych mocí, ktorý zabezpečuje ústavnú rovnováhu týchto mocí ako jeden zo základných ústavných princípov je porušením kritérií ústavného princípu del'by moci, ktorý je súčasťou materiálneho jadra ústavy.“*

12. Na základe svojej argumentácie sa navrhovatelia domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že nové znenie čl. 141a ods. 1 ústavy nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy.

3.3. K namietanému nesúladu čl. I bodu 21 justičnej novely ústavy v časti týkajúcej sa textu čl. 141a ods. 3 ústavy za bodkočiarkou „... za člena Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 2 písm. c) až e) možno ďalej ustanoviť len osobu, ktorá nie je sudcom“ s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy

13. Navrhovatelia namietajú novozavedené ústavné pravidlo, podľa ktorého môžu Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“), prezident a vláda ustanoviť za členov súdnej rady len osoby, ktoré nie sú sudcami. Vo vzťahu k tomuto ustanoveniu justičnej novely ústavy namietajú predovšetkým jeho nesúlad so základným právom podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, v zmysle ktorého má každý prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok, argumentujúc aj konštantnou judikatúrou

ústavného súdu, z ktorej „... jednoznačne vyplýva, že význam rovnakých podmienok je v tom, že právnymi predpismi akejkoľvek právnej sily nemožno preferovať, či diskriminovať niektoré skupiny občanov pred inými skupinami, pokiaľ ide o prístup k verejnej funkcii (II. ÚS 48/97, I. ÚS 76/2011, I. ÚS 397/14, PL. ÚS 35/10 – ÚS ČR)“, pričom zdôrazňujú, že „Zásah do základného neodňateľného ústavou garantovaného práva občana spĺňa kritériá o zásahu do materiálneho jadra ústavy, čo nie je prípustné zmeniť ani ústavným zákonom (PL. ÚS 16/95, PL. ÚS 24/2014, PL. ÚS 21/2014).“. Podľa navrhovateľov pomer sudcov a nesudcov v súdnej rade možno „riešiť dohodou uvedených ústavných orgánov o zavedení vhodnej ústavnej praxe pri ustanovení členov, ktorá zabráni justičnému korporativizmu a izolácii a rovnako zachová princíp del'by moci a zodpovednosti“.

14. Podľa navrhovateľov je pravidlo uvedené v texte za bodkočiarkou čl. 141a ods. 3 ústavy v rozpore aj so zákazom diskriminácie, keďže ide o základný princíp, ktorý „je porušený vždy vtedy, ak sa s jednou skupinou adresátov noriem v porovnaní s inou skupinou zaobchádza inak, hoci medzi oboma skupinami nie sú rozdiely takého charakteru a takej závažnosti, že odôvodňujú nerovnaké zaobchádzanie (II. ÚS 5/03, II. ÚS 161/03, III. ÚS 75/01, I. ÚS 76/2011, IV. ÚS 299/2011, I. ÚS 397/2014)“, pričom „Právne postavenie sudcov taktiež podlieha zásade zákazu diskriminácie a to preto, lebo štát je povinný rešpektovať ústavnú zásadu rovnakého zaobchádzania aj mimo vzťahov, ktorých predmetom sú základné práva a slobody (čl. 12 ods. 1 prvá veta ústavy).“.

15. Na tomto základe sa navrhovatelia domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že text čl. 141a ods. 3 ústavy za bodkočiarkou nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy.

3.4. K namietanému nesúladu čl. I bodu 21 justičnej novely ústavy, prostredníctvom ktorého sa čl. 141a ods. 5 ústavy doplnil o druhú vetu, ktorá znie „Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy

16. Navrhovatelia tvrdia, že „Pri rešpektovaní ústavnej úpravy o nezávislosti orgánov súdnej moci, ako ich základného princípu výkonu ústavných kompetencií, do ktorej je zaradená aj súdna rada (hlava VII. ústavy), je vylúčené umožniť odvolanie člena súdnej rady kedykoľvek... Ide o neakceptovateľnú úpravu, ktorá likviduje inštitucionálnu aj individuálnu nezávislosť členov tohto ústavného orgánu.“. Aj v tomto prípade ide podľa skupiny poslancov „... o zásadnú zmenu ústavnej rovnováhy (disbalanciu) v rámci ústavného princípu del'by moci preukazujúcu zámer zmeniť súdnu radu z odborného orgánu na politický orgán, t. j. o politizáciu justície neakceptovateľnou ingerenciou výkonnej i zákonodarnej moci do chodu nezávislej súdnej moci (porušenie princípu del'by moci, ktorá je súčasťou nezmeniteľného materiálneho jadra ústavy)“.

17. Na základe odôvodnenia tejto časti návrhu na začatie konania sa navrhovatelia domáhajú, aby ústavný súd rozhodol o nesúlade druhej vety čl. 141a ods. 5 ústavy s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy.

3.5. K namietanému nesúladu čl. I bodu 29 justičnej novely ústavy, prostredníctvom ktorého sa text čl. 148 ods. 1 ústavy doplnil o druhú vetu, ktorá znie „Súhlas sudcu s preložením sa nevyžaduje pri zmene sústavy súdov, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie riadneho výkonu súdnictva; podrobnosti ustanoví zákon“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy

18. Navrhovatelia poukazujú na skutočnosť, že prostredníctvom druhej vety čl. 148 ods. 1 ústavy sa zasahuje do zásady nepreložiteľnosti sudcov, keďže *„reálne umožňuje, pri zmene sústavy súdov, preloženie sudcu na ktorýkoľvek súd bez ohľadu na príslušný stupeň súdu, kde sudca vykonáva povolanie, ktoré je určujúce nielen pre miestnu, ale aj pre vecnú príslušnosť súdu. Inak povedané, je daný priestor na voľné (ľubovoľné, svojvoľné) rozhodnutie o možnom preložení sudcu súdu vyššieho stupňa na súdy nižšieho stupňa (krajský súd, okresný súd).“*. Podľa ich názoru je *„Takýto postup aj v príkrom rozpore s ústavným princípom právnej istoty i legitímnych očakávaní v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy a nepreložiteľnosti sudcu bez jeho súhlasu (tzv. osobná garancia nezávislosti - PL. ÚS 52/99).“*.

19. Navrhovatelia pripúšťajú, že nie je v rozpore s ústavným princípom nepreložiteľnosti sudcu, ak sa sudca pri zmene sústavy súdov preloží na súd príslušného (toho istého) stupňa súdov (zachovanie vecnej príslušnosti a len zmena miestnej príslušnosti), ale zároveň zdôrazňujú, že *„text právneho predpisu (najmä ústavy) musí... vylúčiť akúkoľvek možnosť realizácie preloženia sudcu bez jeho súhlasu na súd nižšieho stupňa...“*.

20. Na základe argumentácie uvedenej v tejto časti návrhu na začatie konania sa navrhovatelia domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že druhá veta čl. 148 ods. 1 ústavy nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy.

3.6. K namietanému nesúladu čl. I bodu 29 justičnej novely ústavy, prostredníctvom ktorého sa ustanovilo nové znenie čl. 148 ods. 4 ústavy, podľa ktorého „Za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní nemožno sudcu ani prísediacemu sudcu z radov občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie, okrem prípadov, ak by tým bol spáchaný trestný čin; disciplinárna zodpovednosť sudcu tým nie je dotknutá“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy

21. Nové znenie čl. 148 ods. 4 ústavy predstavuje podľa navrhovateľov neprípustný zásah do princípu nezávislosti súdnej moci, ktorý *«... vyplýva z neutrality sudcov ako záruky spravodlivého, nestranného a objektívneho súdneho konania, pričom nezávislosť súdnictva nie je osobitným privilegiom sudcov, ale je odôvodnená potrebou umožniť sudcom naplniť ich úlohu ochrancu práv a slobôd ľudí... Nejde o „výsadu“ súdnej moci, ale nevyhnutný predpoklad naplnenia jej zodpovednosti za nestranné a spravodlivé súdne rozhodnutia v zmysle čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 ústavy (napr. PL. ÚS 12/05, PL. ÚS 52/99, Stanovisko tzv. Benátskej komisie z marca 2010).»*.

Poukazujúc na judikatúru ústavného súdu, navrhovatelia zdôrazňujú, že *„jednou z najdôležitejších garancií nezávislosti funkcie sudcu je dôsledná ochrana jeho imunity pri výkone funkcie najmä pri*

rozhodovaní a jeho účelom je ochrana funkcie sudcu pred zneužitím práva stíhať trestné činy a priestupky používaním nátlaku prostriedkami trestného konania. Pri funkčnej imunite (pre potreby riadneho výkonu súdnictva) ide o zaručenie osobnej ochrany pri výkone verejnej moci, t. j. predovšetkým voľnosť rozhodovania, ktorá sa navonok prejavuje hlasovaním v senáte, pričom sa priznáva táto ochrana v neobmedzenom rozsahu a neobmedzený čas (napr. PL. ÚS 4/06, PL. ÚS 24/03, PL. ÚS 19/02)... Zámer zrušiť sudcovskú imunitu, ktorá je zakotvená výlučne iba pre potreby riadneho výkonu súdnictva aj v zmysle odporúčania tzv. Benátskej komisie z roku 2010, je... neakceptovateľným zásahom do jednej zo základných záruk sudcovskej nezávislosti a tým aj súdnej nezávislosti...“.

22. Podľa navrhovateľov *„Zmena úpravy imunity výrazne znižuje stupeň (rozsah) imunity garantovanej podľa pôvodnej úpravy čl. 148 ods. 4, ktorý v celom rozsahu zodpovedal (bol zhodný) sústavnou koncepciou poslaneckej imunity (za hlasovanie a výroky pri výkone funkcie – čl. 78 ods. 1, 2 ústavy) a imunitou sudcu ústavného súdu (taktiež predstaviteľ súdnej moci) v zmysle čl. 136 ods. 1 za rozhodovanie pri výkone funkcie.“*. V tejto súvislosti zdôrazňujú, že odlišná koncepcia úpravy imunity sudcov všeobecných súdov oproti poslancom a sudcom Ústavného súdu zakladá neprípustnú diskrimináciu, keďže všetci ako ústavní činitelia sú z ústavného hľadiska rovnocenní, pričom v tomto prípade dochádza k bezdôvodnému znevýhodňovaniu sudcov všeobecných súdov.

23. Argumentáciu k namietanému nesúladu nového znenia čl. 148 ods. 4 ústavy s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy navrhovatelia uzatvárajú takto: *„Návrh na vypustenie pôvodného textu čl. 148 ods. 4 ústavy z Ústavy SR (nahradenie novým textom) je neakceptovateľným zásahom do materiálneho jadra ústavy, ktoré nie je prípustné ani ústavným zákonom (porušenie princípu del'by moci, ústavnej rovnováhy, nezávislosti súdnictva a sudcov).“* Na základe tejto argumentácie sa domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že čl. 148 ods. 4 ústavy nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy.

3.7. K namietanému nesúladu čl. XIV bodu 2 zákona o reforme súdnictva novelizujúceho zákon o súdnej rade, prostredníctvom ktorého sa z § 3 ods. 2 tohto zákona vypustilo slovo „spravidla“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy

24. Vo vzťahu k tejto časti návrhu navrhovatelia odkazujú na svoju argumentáciu k tej časti svojho návrhu, ktorou namietali neústavnosť čl. 141a ods. 3 ústavy v texte za bodkočiarkou (k tomu pozri bod 3.3. tohto uznesenia).

Navrhovatelia sa domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že § 3 ods. 2 zákona o súdnej rade nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy.

3.8. K namietanému nesúladu čl. XIV bodu 38 zákona o reforme súdnictva novelizujúceho zákon o súdnej rade v časti týkajúcej sa § 27ha ods. 3 písm. d) a § 27ha ods. 6 v časti slov „a to za obdobie predchádzajúcich 60 mesiacov, najviac však za obdobie výkonu funkcie sudcu“ s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 5 v spojení s čl. 50 ods. 2 ústavy, čl. 17 ods. 1 medzinárodného paktu, čl. 8 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu

25. Ustanovenia § 27ha zákona o súdnej rade upravujú konanie vo veciach majetkových pomerov sudcov. Z § 27ha ods. 3 písm. d) tohto zákona vyplýva, že komisia súdnej rady je oprávnená vyzvať

sudcu, aby objasnil nielen svoje majetkové pomery a pôvod zdrojov majetku, ale aj „majetkové pomery a pôvod zdrojov svojho plnoletého dieťaťa, ako aj neplnoletého dieťaťa a manžela, ktorý s ním žije v domácnosti...“. Navrhovatelia v tejto súvislosti spochybňujú ústavnosť koncepcie preverovania majetkových pomerov rodinných príslušníkov sudcu a zdôrazňujú, že „Úprava majetkových prírastkov rodinných príslušníkov musí rešpektovať (dodržiavať) ústavnú úpravu ochrany súkromia tak, aby sa nezakotvili prvky zabezpečujúce metódy policajného štátu, ktoré sú nezlučiteľné predovšetkým s právom na súkromie (ESLP – Kvasnica v. Slovenská republika – rozsudok z 9. 6. 2003 k sťažnosti č. 72094/01)...“.

26. Navrhovatelia namietajú aj § 27ha ods. 6 v časti, ktorou sa zakladá právo kancelárie súdnej rady zisťovať informácie o pohyboch na účtoch sudcu aj za minulé obdobie predchádzajúcich 60 mesiacov z dôvodu, že „*má všetky znaky pravej retroaktivity...*“. Zakotvenie oprávnenia súdnej rady (jej kancelárie) na zistenie pohybu na účtoch sudcov v bankách, ku ktorým došlo v čase pred platnosťou napadnutého zákona, podľa názoru navrhovateľov neprípustne zasahuje do uzavretého skutkového a právneho stavu, lebo sa nedovoľene posudzujú úkony sudcu o vkladoch a výberoch na účtoch v bankách, ktoré vznikli (realizovali sa) pred účinnosťou navrhovanej zákonnej úpravy, a preto „*Dochádza k zásahu do ústavného princípu ochrany základných práv a slobôd občanov, zákazu pravej retroaktivity, čo je súčasťou materiálneho jadra ústavy a preto nedotknuteľné ani ústavným zákonom.*“.

27. V súvislosti s povinnosťou sudcu objasniť majetkové pomery a pôvod zdrojov svojich rodinných príslušníkov navrhovatelia poukazujú na skutočnosť, že takáto úprava prenáša dôkazné bremeno na sudcu, pričom podľa ich názoru „*Prenesenie dôkazného bremena na sudcu o preukázaní, že iná osoba (vlastník) nenadobudol majetok v súlade s právnym poriadkom nekorešponduje (obchádza) ústavnú úpravu 61. 20 ods. 5 ústavy... Aj keď teda ide o osoby v príbuzenskom pomere so sudcom, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti, ide o výlučný majetok týchto plnoletých osôb (nie sudcu), takže presunutie dôkazného bremena na sudcu (namiesto Štátu) o majetkových pomeroch uvedených osôb je jednoznačne protiústavné.*“.

28. Na tomto základe sa navrhovatelia domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že § 27ha ods. 3 písm. d) a § 27ha ods. 6 zákona o súdnej rade v časti slov „*a to za obdobie predchádzajúcich 60 mesiacov, najviac však za obdobie výkonu funkcie sudcu*“ nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 5 v spojení s čl. 50 ods. 2 ústavy, čl. 17 ods. 1 medzinárodného paktu, čl. 8 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu.

3.9. K namietanému nesúladu čl. VIII zákona o reforme súdnictva novelizujúceho zákon o sudcoch a prísediach v časti bodu 45, ktorým sa z tohto zákona vypustil § 78a, a v časti bodu 49, prostredníctvom ktorého bol doplnený § 93 tohto zákona o nový odsek 3 v znení „Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému patrí sudcovi počas pracovnej neschopnosti, avšak najdlhšie po dobu 60 dní“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy

29. Navrhovatelia namietajú aj neústavnosť ustanovení zákona o reforme súdnictva novelizujúcich zákon o sudcoch a prísediach, ktorými sa „*zrušujú (likvidujú) niektoré z materiálnych záruk nezávislosti sudcu (pôvodnú úpravu výplaty nemocenského do výšky funkčného platu a podmienky a výplatu odmeny ako fakultatívnej dávky), ktoré patria medzi tzv. osobné záruky nezávislosti sudcu*

(PL. ÚS 52/99)“, a to predovšetkým z toho dôvodu, že „... nerešpektujú kľúčové časti doterajšej judikatúry ústavného súdu, ktoré predstavujú záväzné limity i pre budúcu zákonodarnú činnosť národnej rady...“. V tejto súvislosti navrhovatelia zdôrazňujú, že „Ústavný princíp nezávislosti sudcov zaručených článkom 144 ods. 1 ústavy limituje zásahy zákonodarcu do ich materiálneho zabezpečenia, ktoré zmyslom je garantovať úpravu materiálnych (najmä platových) pomerov sudcov spôsobom eliminujúcim potencionálne tlaky smerujúce všeobecne k ovplyvňovaniu ich chovania pri hľadaní práva (PL. ÚS 12/05, PL. ÚS 17/08).“. Podľa názoru navrhovateľov súčasťou materiálneho zabezpečenia sudcov sú „platové pomery sudcov spolu (súčasne) so sociálnym zabezpečením. Považujú sa zo širšieho pohľadu za ďalšie podmienky na riadny a nerušený výkon funkcie sudcu, ktoré majú vplyv na sudcovskú i súdnu nezávislosť. Pod nezávislosťou sudcov v širšom slova zmysle treba chápať aj ich materiálu nezávislosť (PL. ÚS 12/05, PL. ÚS 27/2015).“.

30. V rámci ďalšej argumentácie navrhovatelia uvádzajú, že „Zásahy zákonodarcu do oblasti materiálneho zabezpečenia sudcov, ktorého súčasťou je i sociálne zabezpečenie sudcov (platy a sociálne zabezpečenie – obligatórne zložky) narušajú právnu istotu sudcov. Neprípustnosť zásahu do právnej istoty a z nej vyplývajúcich legitímnych očakávaní sudcov všeobecných súdov je možné považovať za spochybnenie, resp. za narušenie princípu vyjadreného v čl. 1 ods. 1 ústavy...“. Podľa ich názoru k zásahu do ústavného princípu nezávislosti sudcov dochádza vtedy, ak reštrikčný zásah do materiálneho zabezpečenia sudcov „... dosiahne určitý kvantitatívny rozmer a citeľným spôsobom ohrozí inak štandardnú životnú úroveň sudcov primeranú ich ročnému príjmu (PL. ÚS 12/05, PL. ÚS 27/15)“.

31. Podstatnú časť argumentácie venujú navrhovatelia aj spochybnovaniu ústavnosti zrušenia nároku sudcov na odmenu, ku ktorému došlo vypustením § 78a zo zákona o sudcoch a prísediacich. Akceptujú, že sa nepripúšťa odmena za rozhodovacie činnosť sudcov, keďže „sa musí vylúčiť možnosť faktického ovplyvňovania rozhodovacej činnosti sudcu fakultatívnou dávkou, ktorá sa priznáva orgánmi správy súdnictva, ktoré podliehajú predstaviteľom výkonnej moci“. Zároveň však poukazujú na to, že zákon pri úprave možnosti priznania odmeny výslovne zakotvuje také špecifické činnosti, ktoré sa nachádzajú jednoznačne mimo rozhodovacej činnosti, napr. členstvo v revíznom oddelení, výberovej a skúšobnej komisii, v orgánoch sudcovskej samosprávy, stáž, prednášková činnosť v rámci rezortu pre pracovníkov justície a pod. Podľa navrhovateľov je taktiež vylúčené ovplyvňovanie sudcu v jemu pridelených veciach podľa rozvrhu práce v prípadoch, ak zastupuje neprítomného zákonného sudcu. Rovnako nie je podľa ich názoru dosiahnutie (dožitie) veku 50 rokov „v žiadnej príčinnej súvislosti s ovplyvňovaním rozhodovania sudcu“.

32. Na základe argumentácie uvedenej v tejto časti návrhu na začatie konania sa navrhovatelia domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že vypustenie § 78a zo zákona o sudcoch a prísediacich a jeho doplnenie o § 93 ods. 3 nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy.

3.10. K namietanému nesúladu čl. VIII bodu 79 zákona o reforme súdnictva novelizujúceho zákon o sudcoch a prísediacich v časti týkajúcej sa § 151zf ods. 3 a 4 s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy

33. V § 151zf ods. 3 a 4 zákona o sudcoch a prísediacich, ktorý má charakter prechodných ustanovení, sa upravujú pravidlá výberového konania na voľné miesta sudcov Najvyššieho

správneho súdu uskutočňovaného súdnou radou do 31. júla 2021. Navrhovatelia predovšetkým namietajú, že napadnuté ustanovenia sú v nesúlade s čl. 30 ods. 4 ústavy, a zároveň pozitívne diskriminujú uchádzačov o voľné miesta sudcov Najvyššieho správneho súdu v porovnaní s uchádzačmi o voľné miesta sudcov všeobecných súdov, čo je v nesúlade s čl. 12 ods. 1 ústavy. Podľa ich názoru je z ústavného hľadiska neakceptovateľný zvolený model vzniku funkcie sudcu Najvyššieho správneho súdu obsiahnutý v § 151zf ods. 3 a 4 zákona o sudcoch a prísediacich, ktorý „... zakotvuje zhodný postup, ako je rozhodovanie o voľbe a vymenovaní sudcov ústavného súdu a zároveň odlišný od prístupu k funkcii sudcu všeobecného súdu...“.

34. Navrhovatelia, vychádzajúc zo zásady rovného prístupu k sudcovským funkciám, zdôrazňujú, že z napadnutých ustanovení zákona o sudcoch a prísediacich vyplýva, že „Uchádzači na funkciu sudcu Najvyššieho správneho súdu sú nespochybniteľné zvýhodňovaní (menší rozsah kritérií, výrazne uľahčený procesný postup) a ostatní kandidáti na ostatné súdy všeobecného súdnictva (okresné, krajské a najvyšší súd) sú vzorovo diskriminovaní (znevýhodňovaní) náročnejšími kritériami a náročnejším procesným postupom.“. Podľa ich názoru aj čiastočne odlišné podmienky postupu výberu sudcov Najvyššieho správneho súdu a sudcov všeobecných súdov „preukazujú nepripustné porušenie ústavného príkazu čl. 30 ods. 4 ústavy“, pričom v danom prípade ide o „Zásah do základného neodňateľného ústavou garantovaného práva občana spĺňa kritériá o zásahu do materiálneho jadra ústavy, čo nie je prípustné zmeniť ani ústavným zákonom (PL. ÚS 16/95, PL. ÚS 24/2014, PL. ÚS 21/2014).“.

35. Na základe argumentácie uvedenej v tejto časti návrhu na začatie konania sa navrhovatelia domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že § 151zf ods. 3 a 4 zákona o sudcoch a prísediacich nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy.

3.11. K namietanému nesúladu čl. XI zákona o reforme súdnictva novelizujúceho zákon o prokurátoroch v časti týkajúcej sa bodu 3 v znení „V § 80 sa vypúšťa odsek 3“, bodu 4 v znení „V § 93 ods. 1 sa vypúšťa písmeno d)“, bodu 5 v znení „V § 103 sa vypúšťa odsek 5“, bodu 6 v znení „§ 115 sa vrátane nadpisu vypúšťa“ a bodu 8, ktorým sa § 131 tohto zákona doplnil o odsek 4, ktorý znie „Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému patrí prokurátorovi počas pracovnej neschopnosti, avšak najdlhšie po dobu 60 dní“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 149 ústavy

36. Prostredníctvom napadnutých ustanovení došlo k reštrikčným zásahom do materiálneho zabezpečenia prokurátorov (v častiach týkajúcich sa nároku na odmenu za lektorskú činnosť podľa zrušeného § 80 ods. 3, zrušenia odmeny ako súčasť platu prokurátora podľa zrušeného ustanovenia § 93 ods. 1 písm. d), a v tejto súvislosti aj zrušenie § 103 ods. 5 upravujúceho spôsob vyplácania odmeny a § 115 upravujúceho pravidlá priznávania odmeny, ako aj skrátenia obdobia nároku na príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému podľa § 131 ods. 4, pozn.). Navrhovatelia v rámci tejto časti návrhu odkazujú na svoju argumentáciu vzťahujúcu sa na namietanú neústavnosť reštrikčných zásahov do materiálneho zabezpečenia sudcov (k tomu bod 3.7. tohto uznesenia), poukazujúc na porovnateľné postavenie a úlohy sudcov a prokurátorov v štruktúre organizácie verejnej moci.

37. Na základe argumentácie uvedenej v tejto časti návrhu na začatie konania sa navrhovatelia domáhajú, aby ústavný súd rozhodol, že zrušenie § 80 ods. 3, § 93 ods. 1 písm. d), § 105 ods. 5

a § 115 zákona o prokurátoroch a jeho doplnenie o § 131 ods. 4 nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 149 ústavy.

38. Na základe argumentácie uvedenej v odôvodnení návrhu na začatie konania, ktorej podstatné časti boli premietnuté do bodov 3.1. až 3.11. tohto uznesenia, navrhovatelia navrhujú, aby ústavný súd o ich návrhu takto rozhodol:

«1. Ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. v čl. I. bod 18 o vypustení časti pôvodného textu čl. 136 ods. 3 ústavy v znení „ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora“ nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 150 Ústavy SR.

2. Ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. v čl. I. bod 21 čl. 141a ods. 1 v znení „Súdna rada Slovenskej republiky je ústavným orgánom sudcovskej legitimacy“ nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

3. Ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. čl. I. bod 21 čl. 141a ods. 3 veta druhá v znení „Za člena Súdnej rady SR podľa ods. 2 písm. c) až e) možno ďalej ustanoviť len osobu, ktorá nie je sudcom“, nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 30 ods. 1, 4 Ústavy SR.

4. Ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. čl. I. bod 21 čl. 141a ods. 5 druhá veta v znení „Predsedu Súdnej rady SR a člena Súdnej rady SR možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať“ nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 30 ods. 1, 4 Ústavy SR.

5. Ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. čl. I. bod 29 čl. 148 ods. 1 ústavy druhá veta v znení „Súhlas sudcu s preložením sa nevyžaduje pri zmene sústavy súdov, ak je to nevyhnutné pre zabezpečenie výkonu súdnictva; podrobnosti ustanoví zákon“ nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 Ústavy SR.

6. Ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. čl. I. bod 30 čl. 148 ods. 4 v znení „Za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní nemožno sudcu ani prísediaceho sudcu z radov občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie, okrem prípadov, ak by tým bol spáchaný trestný čin; disciplinárna zodpovednosť sudcu tým nie je dotknutá“ nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 Ústavy SR.

7. Zákon č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva (o reforme súdnictva) týkajúci sa zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade SR čl. XIV. bod 2 v znení „v § 3 ods. 2 sa vypúšťa slovo „spravidla“ nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 30 ods. 1, 4 Ústavy SR.

8. Zákon č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva (o reforme súdnictva) týkajúci sa zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade SR čl. XIV. bod 38 v znení - § 27ha ods. 3 písm. d), § 27ha ods. 6 v znení „a to za obdobie predchádzajúcich 60 mesiacov, najviac však za obdobie výkonu funkcie sudcu“ nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 5 v spojení s čl. 50 ods. 2, čl. 17 ods. 1 medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 Dohovoru.

9. Zákon č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva (o reforme súdnictva) týkajúci sa zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich čl. VIII. bod 45 v znení „§ 78a sa vrátane nadpisu vypúšťa“, bod 49 - § 93 ods. 3, ktorý znie: Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému patrí sudcovi počas pracovnej neschopnosti, avšak najdlhšie po dobu 60 dní“ nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 Ústavy SR.

10. Zákon č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva (o reforme súdnictva) týkajúci sa zákona č. 385/2000 Z. z. čl. VIII. bod 79 - § 151z^f ods. 3, 4 nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 30 ods. 4 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR.

11. Zákon č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva (o reforme súdnictva) týkajúci sa zákona zák. č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry čl. XI. bod 3 v znení „v § 80 sa vypúšťa ods. 3“, bod 4 v znení „v § 93 ods. 1 sa vypúšťa písm. d)“, bod 5 v znení „v § 103 sa vypúšťa ods. 5“, bod 6 v znení „§ 115 sa vrátane nadpisu vypúšťa“, bod 6 v znení „§ 131 sa dopĺňa ods. 4, ktorý znie: „Príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému patrí prokurátorovi počas pracovnej neschopnosti, avšak najdlhšie po dobu 60 dní“ nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 149 Ústavy SR.»

39. K petitu obsiahnutému v citovanom znení v návrhu na začatie konania formulovanom navrhovateľmi ústavný súd poznamenáva, že v záujme zabezpečenia jeho zrozumiteľnosti a odstránenia v ňom obsiahnutých nepresností bolo potrebné na účely predbežného prerokovania uskutočniť jeho precizovanie, ktoré bolo premietnuté do záhlavia tohto uznesenia, ako aj jeho odôvodnenia.

II.

Predbežné prerokovanie návrhu na začatie konania

40. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas národná rada a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom [čl. 124 a čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy], pristúpil na neverejnom zasadnutí pléna k predbežnému prerokovaniu návrhu na začatie konania. Vychádzal pritom z čl. 131 ods. 1 ústavy, ako aj s § 7 ods. 1 písm. a) a § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Účelom predbežného prerokovania návrhu je zistenie, či a v akom rozsahu možno návrh prijať na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

41. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zistil, že navrhovatelia podali návrh ako subjekt, ktorý je k tomu procesne legitimovaný podľa čl. 130 ods. 1 písm. a) ústavy [pozri tiež § 74 písm. a) zákona o ústavnom súde]. Z prílohy č. 1 k návrhu, v zmysle ktorej navrhovatelia podpísali samotný návrh, vyplýva, že návrh na začatie konania podalo 32 poslancov národnej rady. Na tomto základe ústavný súd konštatuje, že podmienka podľa čl. 130 ods. 1 ústavy, aby návrh podala najmenej pätina poslancov národnej rady, bola v prerokúvanej veci splnená. Zároveň je skupina poslancov riadne zastúpená právnym zástupcom.

42. Pokiaľ ide o splnenie obsahových náležitostí návrhu na začatie konania, skupina poslancov v súlade s § 43 ods. 1 a § 76 zákona o ústavnom súde správne ako účastníka konania, proti ktorému návrh smeruje, označila národnú radu, ktorá napadnuté ustanovenia justičnej novely ústavy a zákona o reforme súdnictva prijala. V návrhu nie je ako vedľajší účastník konania označená vláda, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorá je však v zmysle § 76 zákona o ústavnom súde *ex lege* vedľajším účastníkom konania o súlade právnych predpisov. Z tejto skutočnosti bude ústavný súd vychádzať v ďalšom priebehu konania.

43. Z obsahu návrhu na začatie konania ďalej vyplýva, že sú splnené aj požiadavky ustanovené v § 39 v spojení s § 75 zákona o ústavnom súde. Navrhovatelia v návrhu označili jednotlivé ustanovenia justičnej novely ústavy a zákona o reforme súdnictva, ktorých nesúlad s ústavou a kvalifikovanými medzinárodnými zmluvami namietajú, a uviedli dôvody, ktoré ich viedli k pochybnostiam o ich súlade s konkrétnymi článkami ústavy, medzinárodného paktu, dohovoru a dodatkového protokolu.

44. Návrh skupiny poslancov možno z vecného hľadiska rozdeliť na dve časti. V rámci prvej časti namietajú nesúlad špecifikovaných ustanovení justičnej novely ústavy s označenými ustanoveniami ústavy ako kľúčového referenčného právneho predpisu (body 1 až 6 petitu). Do druhej časti návrhu možno zaradiť všetky ďalšie body petitu (7 až 11), prostredníctvom ktorých sa navrhovatelia domáhajú, aby ústavný súd rozhodol o nesúlade označených ustanovení zákona o reforme súdnictva s referenčnými ustanoveniami ústavy, medzinárodného paktu, dohovoru a dodatkového protokolu.

45. Vzhľadom na rôznorodosť záverov, ktoré sa už na prvý pohľad ponúkajú z bodov 1 až 6 petitu a bodov 7 až 11, ústavný súd považoval za potrebné predbežne prerokovať najprv body 1 až 6 petitu týkajúce sa namietaného nesúladu napadnutých ustanovení justičnej novely ústavy s označenými ustanoveniami ústavy a následne sa zaoberať zvyšnou časťou návrhu skupiny poslancov (body 7 až 11 petitu).

II.1. Predbežné prerokovanie častí návrhu na začatie konania, ktoré sa týkajú namietaného nesúladu napadnutých ustanovení ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, s označenými ustanoveniami ústavy

II.1.1. Základné teoretické východiská

46. Z bodov 1 až 6 navrhovaného petitu vyplýva, že skupina poslancov namieta nesúlad označených ustanovení justičnej novely ústavy s označenými ustanoveniami ústavy. V súvislosti s touto skutočnosťou je nevyhnutné, aby sa ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní vysporiadal so vzťahom tejto časti návrhu k čl. 125 ods. 4 druhej vety ústavy, podľa ktorého „Ústavný súd nerozhoduje ani o súlade ústavného zákona s ústavou.“.

47. K uplatňovaniu ustanovenia druhej vety čl. 125 ods. 4 ústavy sa ústavný súd už autoritatívne vyjadril v uznesení č. k. PL. ÚS 8/2022 z 25. mája 2022, ktorým pri predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci návrh skupiny 30 poslancov národnej rady vo veci namietaného nesúladu druhej vety čl. 125 ods. 4 ústavy s čl. 1, čl. 124, čl. 125 písm. a) a čl. 152 ods. 4 ústavy. Z argumentácie navrhovateľov vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 8/2022 vyplynulo, že čl. 125 ods. 4 druhá veta neprípustným spôsobom zasahuje do materiálneho jadra ústavy. Ústavný súd sa s touto argumentáciou navrhovateľov nestotožnil, a preto pri predbežnom prerokovaní ich návrh odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

48. Uznesenie č. k. PL. ÚS 8/2022 z 25. mája 2022, ktoré predstavuje základné východisko pre predbežné prerokovanie prvej časti prerokúvaného návrhu skupiny poslancov, je založené na týchto kľúčových tézach:

48.1. Ústavný súd v bode 21 označeného uznesenia zdôraznil, že „... naďalej zotrváva na doktríne materiálneho jadra ústavy, inkorporujúceho otázky základných, najmä ľudských práv a otázky

základných princípov demokratického a právneho štátu (PL. ÚS 7/2017, PL. ÚS 21/2014, PL. ÚS 24/2014, PL. ÚS 7/2021)...“, z ktorej vyplýva, že ústavodarca (národná rada) „nie je... ako súčasť ustanovenej (nie pôvodnej ustanovujúcej) moci absolútnym suverénom a je obmedzený základným ústavným rámcom, vytvoreným už pri prijatí ústavy (k tomu porovnaj napr. č. k. PL. ÚS 7/2021 zo 7. júla 2021, body 139 až 141)“.

48.2. Vyjadrujúc kompetenčný rešpekt k napadnutému ustanoveniu druhej vety čl. 125 ods. 4 ústavy, ústavný súd konštatoval, že „inštitucionálnu kontrolu nad národnou radou v oblasti ústavnej normotvorby“ nemôže „v bežnom ponímaní (bez výnimočných okolností)“ považovať za súčasť materiálneho jadra ústavy (bod 26 označeného uznesenia).

48.3. Ústavný súd však dikciu v tomto konaní napadnutého ustanovenia druhej vety čl. 125 ods. 4 ústavy, podľa ktorého „... nerozhoduje ani o súlade ústavného zákona s ústavou“, akceptoval len s výhradou, v zmysle ktorej „jeho osobitné postavenie ako nezávislého ochrancu ústavnosti podľa čl. 124 ústavy by mohlo generovať ochranu materiálneho jadra ústavy v prípade extrémneho zásahu doň. Za takýto zásah možno považovať narušenie materiálneho jadra ústavy s intenzitou meniacou charakter Slovenskej republiky ako demokratického a právneho štátu“ (bod 27 označeného uznesenia). V načrtnutých súvislostiach ústavný súd podčiarkol, že „na obsahovo extrémny postup ústavodarcu (nie však v pozícii absolútneho suveréna) pri výkone jeho pôsobnosti v oblasti tvorby ústavných zákonov, znamenajúci negáciu bazálnych ústavných hodnôt a princípov, by ústavný súd nemohol reagovať inak ako výkladom svojej pôsobnosti podľa čl. 125 ods. 4 ústavy adekvátne zohľadňujúcim generálne kompetenčné zmocnenie ústavného súdu obsiahnuté v čl. 124 ústavy...“.

49. Rozvíjajúc kľúčové tézy, na ktorých je založené uznesenie č. k. PL. ÚS 8/2022 z 25. mája 2022, ústavný súd poznamenáva, že ustanovenie druhej vety čl. 125 ods. 4 ústavy vo svojej podstate subjekty oprávnené iniciovať kvalifikovaným spôsobom konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy nabáda k zdržanlivosti pri napádaní nesúladu ústavných zákonov, ich častí alebo ich jednotlivých ustanovení s ústavou. V praxi však napriek tomu nemožno vylúčiť, že oprávnené subjekty doručia ústavnému súdu návrh, ktorým sa budú domáhať vyslovenia nesúladu ústavných zákonov s ústavou. Zotrvávajúc na východiskách uvedených v uznesení č. k. PL. ÚS 8/2022 z 25. mája 2022 (koncentrovane vyjadrených v predchádzajúcom bode tohto uznesenia), ústavný súd *pro futuro* uvádza, že návrhy na začatie konania, ktorých predmetom bude namietaný nesúlad ústavných zákonov s ústavou, bude s rešpektom k národnej rade ako odvodenému ústavodarcovi v zásade odmietat' už pri predbežnom prerokovaní z dôvodu nedostatku svojej právomoci s výnimkou tých, pri ktorých preskúmaní zistí, že neprípustným spôsobom zasahujú do materiálneho jadra ústavy.

50. Praktické uplatnenie postupu načrtnutého v predchádzajúcom bode tohto uznesenia vyžaduje, aby ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrhov na začatie konania, prostredníctvom ktorých sa navrhovatelia domáhajú vyslovenia nesúladu napadnutých ustanovení ústavného zákona s ústavnými normami, ktoré podľa ich názoru tvoria materiálne jadro ústavy, aspoň rámcovo preskúmal, či napadnutým ústavným zákonom, jeho časťou alebo jednotlivým ustanovením nedochádza (nemôže dôjsť) k neprípustnému zásahu do materiálneho jadra ústavy, a tento svoj záver aj primerane odôvodnil. Rešpektujúc toto východisko, ústavný súd rámcovo preskúmal, či napadnuté ustanovenia justičnej novely ústavy nezasahujú neprípustným spôsobom do materiálneho jadra ústavy s intenzitou meniacou charakter Slovenskej republiky ako demokratického a právneho

štátu (PL. ÚS 8/2022, bod 27), a dospel v tejto súvislosti k nižšie uvedeným záverom (pozri body 51 až 80).

II.1.2. K namietanému nesúladu čl. I bodu 18 justičnej novely ústavy, ktorým bola z pôvodného znenia čl. 136 ods. 3 ústavy vypustená prvá veta v znení „Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora“, s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 150 ústavy

51. Navrhovatelia namietajú, že vypustenie prvej vety čl. 136 ods. 3 ústavy z ústavného textu, ku ktorému došlo prostredníctvom justičnej novely ústavy, je v rozpore s materiálnym jadrom ústavy, ktorého obsah je podľa nich premietnutý do čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 150 ústavy. Podľa ich názoru došlo vypustením citovanej vety z ústavného textu k neprípustnému zásahu do nezávislosti súdnej moci, v ktorá je výrazom del'by moci.

52. Prvá veta čl. 136 ods. 3 ústavy sa stala súčasťou ústavného textu na základe novelizácie ústavy uskutočnenej ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z., pričom v osobitnej časti dôvodovej správy k tejto ústavnej novele bolo rozšírenie ústavného textu o citovanú vetu odôvodnené takto: „*Navrhuje sa rozšíriť pôsobnosť ústavného súdu vydávať súhlas na trestné stíhanie alebo vzatie do väzby na všetkých sudcov všeobecných súdov v súvislosti s novo navrhovaným spôsobom ustanovovania sudcov i potrebou dôslednejšieho premietnutia zásady del'by moci medzi jednotlivé ústavné orgány (podľa platnej ústavnej úpravy dával ústavný súd súhlas na trestné stíhanie alebo vzatie do väzby len na predsedu a podpredsedov najvyššieho súdu). Obdobne sa navrhuje, aby ústavný súd rozhodoval o vydaní súhlasu na trestné stíhanie alebo vzatie do väzby generálneho prokurátora. Potreba takejto ústavnej úpravy vyplýva okrem iného aj z monokratickej výstavby orgánov prokuratúry, ktorá by mohla v praxi spôsobiť praktickú nestíhatel'nosť generálneho prokurátora.*“ (ptč. 643, II. volebné obdobie národnej rady).

53. V dôvodovej správe k justičnej novele ústavy (ptč. 270, VIII. volebné obdobie národnej rady) bolo vypustenie prvej vety textu čl. 136 ods. 3 ústavy odôvodnené takto: „*Aj v kontexte toho, že s účinnosťou od 1. septembra 2014 došlo k zrušeniu právnej úpravy udeľovania súhlasu ústavného súdu so začatím trestného stíhania voči sudcom a generálnemu prokurátorovi, sa javí právna úprava udeľovania súhlasu so vzatím do väzby v prípade uvedených ústavných činiteľov ako historicky prekonaná. Treba mať na pamäti aj to, že o vzatí do väzby vždy rozhoduje súd, čo vyplýva z čl. 17 ods. 5 ústavy. Ustanovenie čl. 17 ods. 5 ústavy sa bude naďalej vzťahovať aj na sudcov všeobecných súdov, rovnako aj na generálneho prokurátora. V praxi to bude znamenať, že o vzatí sudcu alebo generálneho prokurátora do väzby bude rozhodovať ten súd, ktorý je príslušný na konanie a rozhodovanie v prípravnom konaní, t. j. okresný súd alebo Špecializovaný trestný súd. Proti rozhodnutiu o vzatí do väzby je prípustný opravný prostriedok, a teda je zabezpečený aj prieskum rozhodnutia prvostupňového súdom vyššieho stupňa. Ak rozhodnutie o vzatí do väzby sudcu alebo generálneho prokurátora, resp. proces, ktorý mu predchádzal, zasahujú do základných práv a slobôd dotknutých osôb spôsobom, ktorý nie je v súlade s ústavným poriadkom prípadne medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, je prípustná sťažnosť podľa čl. 127 ústavy, a teda aj prieskum ústavnosti...*“

54. Ústavný súd nespochybňuje, že odňatím pôsobnosti vyslovovať súhlas so vzatím do väzby sudcu a generálneho prokurátora nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti došlo

k reštriktívnemu zásahu do procesných garancií nezávislosti sudcov a tiež generálneho prokurátora, nie však k samotnému spochybneniu princípu nezávislosti súdnej moci a v tejto súvislosti ani k spochybneniu princípu del'by moci, ktoré tvoria súčasť materiálneho jadra ústavy (pozri nálež č. k. PL. ÚS 21/2014 z 30. januára 2019, bod 171). Ústavný súd preto nemá dôvod na to, aby vypustenie textu prvej čl. 136 ods. 3 ústavy z ústavného textu hodnotil ako extrémny postup odvodeného ústavodarcu, ktorý by indikoval potrebu jeho mimoriadneho zásahu v záujme ochrany materiálneho jadra ústavy, načrtnutý v uznesení č. k. PL. ÚS 8/2022 z 25. mája 2022 (bod 27). Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť návrhu skupiny poslancov s rešpektom k ustanoveniu druhej vety čl. 125 ods. 4 ústavy pre nedostatok svojej právomoci.

II.1.3. K namietanému nesúladu čl. I bodu 21 justičnej novely ústavy, ktorým sa ustanovilo nové znenie čl. 141a ods. 1 ústavy, podľa ktorého „Súdna rada Slovenskej republiky je ústavným orgánom sudcovskej legitimacy“, s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy

55. Navrhovatelia namietajú nesúlad justičnou novelou ústavy zavedenej ústavnej definície súdnej rady, ktorá je podľa ich tvrdenia v rozpore s materiálnym jadrom ústavy z (zjednodušene) dôvodu, že neobsahuje prívlastok „nezávislý“, čím „likviduje pôvodný základný zámer ústavodarcu z roku 2000 (ústavný zákon č. 90/2001 Z. z.) na posilnenie inštitucionálnej nezávislosti súdnej moci od ostatných orgánov verejnej moci...“.

56. K zriadeniu súdnej rady došlo na základe novelizácie ústavy uskutočnenej ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z. Odvodený ústavodarca v dôvodovej správe k tomuto ústavnému zákonu odôvodnil zriadenie súdnej rady okrem iného potrebou reálne naplniť ústavnú zásadu nezávislosti a oddelenia výkonu súdnej moci od iných orgánov štátu, odvolávajúc sa pritom na požiadavky „... Odporúčania Rady Európy No R (94) 12 Výboru ministrov členských štátov Rady Európy z 13 októbra 1994 na nezávislosť orgánu zodpovedného za výber a služobný postup od vlády a štátnej správy.“.

V súvislosti s citovaným treba však poznamenať, že v označenom odporúčaní Rady Európy sa členským štátom síce na účely rozhodovania o personálnych otázkach sudcov prednostne odporúča zriadenie súdnych rád, ale zároveň sa tam uvádza, že sa akceptujú aj iné systémy rozhodujúce o personálnych otázkach sudcov, t. j. systémy bez súdnej rady (osobitný orgán typu súdnej rady neexistuje napr. v Českej republike, pozn.). Na požiadavke obligatórneho zriadenia súdnej rady ako orgánu legitimizujúceho sudcov netrvá ani Benátska komisia, aj keď štátom, ktoré to ešte neurobili, odporúča, aby „... *zvážili zriadenie nezávislej súdnej rady alebo podobného orgánu*“ [pozri bod 32 Správy o nezávislosti súdneho systému. Nezávislosť sudcov, prijatej na 82. plenárnom zasadnutí (Benátky 12. – 13. marca 2010)]. Z toho možno vyvodiť, že požiadavku zriadenia ústavného orgánu typu súdnej rady nemožno v podmienkach Slovenskej republiky vyvodiť ani z princípu uznávania a dodržiavania medzinárodných záväzkov deklarovaného v čl. 1 ods. 2 ústavy.

57. Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd konštatuje, že žiadne ustanovenie ústavy týkajúce sa zriadenia, ústavného postavenia, kreovania a pôsobnosti súdnej rady nemožno zahrnúť pod materiálne jadro slovenskej ústavy. Platí to aj o čl. 141a ods. 1 ústavy obsahujúcom ústavnú definíciu súdnej rady, ku ktorej úplnosti možno mať síce výhrady, ale nemožno spochybniť, že vyjadruje kľúčovú funkciu súdnej rady, ktorou je legitimovanie sudcov k výkonu sudcovskej funkcie. Ústavný súd preto aj túto časť návrhu skupiny poslancov pri predbežnom prerokovaní

odmietol pre nedostatok svojej právomoci. Nad rámec tohto záveru považuje za potrebné zdôrazniť, že ním nijako nespochybňuje opodstatnenosť existencie a poslania súdnej rady v ústavnom systéme Slovenskej republiky, naopak, vyjadruje rešpekt k jej činnosti, ktorá predstavuje významnú garanciu reálnej ochrany ústavného princípu nezávislosti sudcov.

II.1.4. K namietanému nesúladu čl. I bodu 21 justičnej novely ústavy v časti týkajúcej sa textu čl. 141a ods. 3 ústavy za bodkočiarkou „... za člena Súdnej rady Slovenskej republiky podľa odseku 2 písm. c) až e) možno ďalej ustanoviť len osobu, ktorá nie je sudcom“ s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy

58. Napadnutým čl. 141a ods. 3 ústavy v časti textu za bodkočiarkou sa explicitne v ústavnom texte ustanovilo pravidlo, podľa ktorého môžu národná rada, prezident a vláda ustanoviť za členov súdnej rady len osoby, ktoré nie sú sudcami. Podľa navrhovateľov je toto pravidlo v nesúlade so základným právom podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, ktoré garantuje každému prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok, pričom jeho uplatnením zároveň dochádza k diskriminácii sudcov pri prístupe k funkcii člena súdnej rady.

59. Aj v súvislosti s predbežným prerokovaním tejto časti návrhu skupiny poslancov ústavný súd v prvom rade konštatuje, že pre jej odmietnutie pre nedostatok právomoci postačuje zopakovať záver uvedený v bode 23 tohto uznesenia, v zmysle ktorého žiadne ustanovenie ústavy týkajúce sa kreovania súdnej rady netvorí súčasť materiálneho jadra ústavy.

60. Nad rámec tohto záveru ústavný súd nesúhlasí s argumentáciou skupiny poslancov, že napadnuté ustanovenie ústavy nie je v súlade so základným právom každého na prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 ústavy. Ide totiž o odvodeným ústavodarcom ustanovený spôsob kreovania súdnej rady, ktorého účelom bolo zabrániť justičnému korporativizmu a izolácii sudcovskej moci. Túto skutočnosť podčiarkol aj ústavný súd v náleze č. k. PL. ÚS 2/2012 z 19. novembra 2015, v ktorom uviedol, že *«Pri prevahe sudcov v súdnej rade totiž súdna rada môže (ale nemusí) podliehať nebezpečenstvu „súdneho korporativizmu“»,* a prihovoril sa za *„zavedenie takej vhodnej ústavnej praxe pri ustanovovaní členov súdnej rady, ktorá zabráni justičnému korporativizmu a izolácii a rovnako zachová princíp del'by moci a zodpovednosti“.*

61. Ústavný súd poukazuje v tejto súvislosti tiež na postoj Benátskej komisie, podľa ktorej *„by súdna rada mala mať pluralitné zloženie s tým, že jej podstatnú časť, ak nie väčšinu, by tvorili sudcovia. S výnimkou pre ex officio členov by boli títo sudcovia volení alebo vymenovaní ostatnými sudcami.“* [pozri bod 32 Správy o nezávislosti súdneho systému. Nezávislosť sudcov, prijatej na 82. plenárnom zasadnutí (Benátky 12. – 13. marca 2010)].

62. Zohľadňujúc už uvedené, ústavný súd konštatuje, že aj po schválení napadnutého ustanovenia justičnej novely ústavy zloženie súdnej rady zodpovedá požiadavkám formulovaným Benátskou komisiou a zdôrazňuje, že súdna rada bola *«zriadená za účelom diverzifikácie zdrojov legitimacy sudcov. V záujme toho, aby legitimitu sudcom nedávali iba sudcovia, ale ani výlučne politici, či občania bol vytvorený model „deväť plus deväť“, ktorý znamená, že deviatich členov tejto rady volia spomedzi seba sudcovia a ďalších deviatich po troch vláda, prezident a parlament»* (SVÁK, J. *Súdna moc a moc sudcov na Slovensku (tézy inauguračnej prednášky)*). Právny obzor, roč. 89, 2006, č. 1, s. 8 – 9). V nadväznosti na už uvedené považuje za vhodné poukázať aj na osobitnú časť dôvodovej správy k ústavnému zákonu č. 90/2001 Z. z., v ktorej sa paritné

zloženie súdnej rady (zo sudcov a nesudcov) odôvodňuje aj tým, že „*prispieje k zabezpečeniu všestrannosti pohľadu na riešené problémy a zamedzeniu prípadnej jednostrannosti a presadzovaní partikulárnych záujmov v rozhodovaní Súdnej rady Slovenskej republiky*“ (ptč. 543, II. volebné obdobie národnej rady).

63. Z uvedených dôvodov ústavný súd aj túto časť návrhu skupiny poslancov pri predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

II.1.5. K namietanému nesúladu čl. I bodu 21 justičnej novely ústavy, prostredníctvom ktorého sa čl. 141a ods. 5 ústavy doplnil o druhú vetu, ktorá znie „Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy

64. Navrhovatelia, vychádzajúc z rešpektu k ústavného princípu nezávislosti orgánov súdnej moci, tvrdia, že explicitným ustanovením oprávnenia odvolať predsedu, podpredsedu a členov súdnej rady pred uplynutím ich päťročného funkčného obdobia dochádza k zásadnej zmene ústavnej rovnováhy v rámci ústavného princípu del'by moci, ktorá preukazuje „*zámer zmeniť súdnu radu z odborného orgánu na politický orgán, t. j. o politizáciu justície neakceptovateľnou ingerenciou výkonnej i zákonodarnej moci do chodu nezávislej súdnej moci...*“.

65. Aj vo vzťahu k napadnutému ustanoveniu druhej vety čl. 141a ods. 5 ústavy ústavný súd, poukazujúc na bod 57 tohto uznesenia, konštatuje, že žiadne ustanovenie ústavy týkajúce sa kreovania súdnej rady netvorí súčasť materiálneho jadra ústavy, pričom táto skutočnosť sama osebe zakladá dôvod na odmietnutie aj tejto časti návrhu skupiny poslancov pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

66. Nad rámec tohto záveru ústavný súd konštatuje, že aj v pôvodnom texte čl. 141a ods. 1 ústavy sa výslovne ustanovovalo oprávnenie sudcov, národnej rady, prezidenta a vlády odvolávať nimi ustanovených členov súdnej rady z funkcie pred skončením ich funkčného obdobia, pričom napadnuté ustanovenie justičnej novely ústavy túto skutočnosť v záujme nastolenia právnej istoty len akcentuje slovným spojením „... *kedykoľvek pred uplynutím ich funkčného obdobia*“. Ústavný súd považuje za neodôvodnenú obavu navrhovateľov založenú na tvrdení, že zvýraznením oprávnenia odvolávať členov súdnej rady kedykoľvek v priebehu ich funkčného obdobia ústavodarca zavádza neakceptovateľnú ingerenciu výkonnej i zákonodarnej moci do chodu nezávislej súdnej moci, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že polovicu členov súdnej rady tvorenú sudcami budú môcť odvolať z funkcie (napr. z dôvodu straty dôvery) len sudcovia, t. j. vplyv orgánov zákonodarnej a výkonnej moci sa napadnutým ustanovením druhej vety čl. 141a ods. 5 ústavy na fungovanie súdnej rady nijakým spôsobom nezvyšuje.

67. Navyše, ústavný súd poznamenáva, že súdnu radu bez ohľadu na skutočnosť, že jej ústavná úprava je lokalizovaná do VII. hlavy ústavy označenej nadpisom „Súdna moc“, nemožno považovať za štandardný orgán súdnej moci, keďže nedisponuje sudcovskou právomocou.

II.1.6. K namietanému nesúladu čl. I bodu 29 justičnej novely ústavy, prostredníctvom ktorého sa text čl. 148 ods. 1 ústavy doplnil o druhú vetu, ktorá znie „Súhlas sudcu s preložením sa nevyžaduje pri zmene sústavy súdov, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie riadneho výkonu súdnictva; podrobnosti ustanoví zákon“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy

68. Podľa navrhovateľov dochádza napadnutým doplnením čl. 148 ods. 1 ústavy o druhú vetu k neprípustnému zásahu do zásady nepreložiteľnosti sudcov.

69. Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti návrhu skupiny poslancov poznamenáva, že požiadavka nepreložiteľnosti sudcov na iný súd bez ich súhlasu nebola súčasťou pôvodného textu ústavy. Nemožno však prehliadať, že požiadavku nepreložiteľnosti sudcov na iný súd možno nepriamo vyvodiť z princípu nezávislosti súdov a sudcov, ktorý bol explicitne zakotvený už v pôvodnom znení čl. 141 ods. 1 v spojení s čl. 144 ods. 1 ústavy. Zásada nepreložiteľnosti sudcov sa stala explicitnou súčasťou ústavného textu až na základe novelizácie ústavy uskutočnenej ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z., prostredníctvom ktorej sa v čl. 148 ods. 1 ústavy ustanovil text „*Sudcu možno preložiť na iný súd len s jeho súhlasom alebo na základe rozhodnutia disciplinárneho senátu.*“. Citovaný text tvorí naďalej súčasť čl. 148 ods. 1 ústavy a platí aj v súčasnosti v zásade v rovnakom znení (slová „rozhodnutia disciplinárneho senátu“ boli nahradené slovným spojením „disciplinárneho rozhodnutia“, pozn.). Prostredníctvom justičnej novely ústavy však bol čl. 148 ods. 1 ústavy doplnený o vetu napadnutú návrhom skupiny poslancov. Z jej textu vyplýva, že sudcu možno bez jeho súhlasu preložiť na iný súd nielen na základe rozhodnutia disciplinárneho senátu, ale aj z dôvodu „zabezpečenia riadneho výkonu súdnictva“. Z dôvodovej správy k justičnej novele ústavy vyplýva, že pod týmto slovným spojením treba rozumieť dôvod spočívajúci v zmenách v sústave súdov, ktoré môžu byť vyvolané rôznymi okolnosťami, pričom zmeny v organizácii súdov sú v zásade v dispozícii zákonodarnej moci.

70. V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že nepreložiteľnosť sudcu (na iný súd) nemožno považovať za absolútny a neprekročiteľný ústavný princíp, ale ústavnú zásadu, ktorá pripúšťa v odôvodnených prípadoch určité výnimky. Z uvedeného dôvodu ustanovenie odôvodnených výnimiek zo zásady nepreložiteľnosti sudcov v žiadnom prípade nemožno kvalifikovať ako neprípustný zásah do materiálneho jadra ústavy.

71. V prospech uvedeného záveru ústavného súdu sa v podstate prikláňajú aj navrhovatelia, podľa ktorých nie je v rozpore s požiadavkou nepreložiteľnosti sudcu, ak sa sudca preloží na iný súd pri zmene sústavy súdov. Za neprípustné však považujú to, že napadnuté ustanovenie ústavy nevylučuje, že v súvislosti so zmenou sústavy súdov by mohlo dôjsť k preloženiu „*sudcu bez jeho súhlasu na súd nižšieho stupňa...*“. K tejto argumentácii skupiny poslancov ústavný súd poznamenáva, že justičnou novelou ústavy schválené znenie druhej vety čl. 148 ods. 1 ústavy podmieňuje preloženie sudcov na iný súd v súvislosti s reorganizáciou sústavy súdov požiadavkou „nevyhnutnosti“ a zároveň podčiarkuje, že v zmysle textu za bodkočiarkou má podrobnosti o zásahu do zásady nepreložiteľnosti sudcov ustanoviť zákon, ktorý podlieha ústavnému prieskumu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy. Inými slovami, platný ústavný text garantuje ústavnému súdu možnosť nespochybniteľným postupom eliminovať prípadné zásahy do zásady nepreložiteľnosti sudcov, ktoré by mohli spochybňovať ústavný princíp nezávislosti súdov a sudcov, ktorý v zmysle

nálezu č. k. PL. ÚS 21/2014 Z. z. z 30. januára 2019 (body 141 a 171) patrí do implicitného materiálneho jadra ústavy.

72. Z uvedených dôvodov aj túto časť návrhu skupiny poslancov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

II.1.7. K namietanému nesúladu čl. I bodu 29 justičnej novely ústavy, prostredníctvom ktorého sa ustanovilo nové znenie čl. 148 ods. 4 ústavy, podľa ktorého „Za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní nemožno sudcu ani prísediaceho sudcu z radov občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie, okrem prípadov, ak by tým bol spáchaný trestný čin; disciplinárna zodpovednosť sudcu tým nie je dotknutá“, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 ústavy

73. V tejto časti svojho návrhu navrhovateľa tvrdia, že novým znením čl. 148 ods. 4 ústavy, ktoré sa súčasťou ústavného textu stalo na základe justičnej novely ústavy, došlo k neprípustnému zásahu do princípu nezávislosti súdnej moci. Argumentujúc aj judikatúrou ústavného súdu a stanoviskom Benátskej komisie, navrhovateľa zdôrazňujú, že zámer zrušiť sudcovskú imunitu predstavuje neakceptovateľný zásah do jednej zo základných záruk sudcovskej nezávislosti a tým aj súdnej nezávislosti. Podľa skupiny poslancov došlo napadnutou ústavnou úpravou k výraznému zúženiu rozsahu sudcovskej imunity oproti pôvodnej ústavnej úprave. Navyše, z napadnutej ústavnej úpravy vyplýva, že imunita sudcov všeobecných súdov za rozhodovanie je v aktuálne platnom znení ústavy upravená rozdielne než materiálna imunita poslancov národnej rady a sudcov ústavného súdu, čo podľa navrhovateľov zakladá neprípustnú diskrimináciu sudcov všeobecných súdov. Argumentácia navrhovateľov vyúsťuje do záveru, podľa ktorého „*Návrh na vypustenie pôvodného textu čl. 148 ods. 4 ústavy z Ústavy SR (nahradenie novým textom) je neakceptovateľným zásahom do materiálneho jadra ústavy, ktoré nie je prípustné ani ústavným zákonom (porušenie princípu del'by moci, ústavnej rovnováhy, nezávislosti súdnictva a sudcov).*“.

74. Ústavný súd nemá dôvod spochybňovať argumentáciu navrhovateľov, v zmysle ktorej materiálna (funkčná) imunita sudcov za rozhodovanie predstavuje jednu zo základných záruk sudcovskej nezávislosti. Naopak, považuje za potrebné argumentáciu skupiny poslancov rozvinúť konštatovaním, že materiálna (funkčná) imunita sudcov za rozhodovanie tvorí integrálnu súčasť sudcovskej nezávislosti, ktorá, ako už bolo uvedené, patrí v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu do implicitného materiálneho jadra slovenskej ústavy. Zároveň však pripomína, že vo svojej judikatúre už viackrát zdôraznil, že «Súdna ani sudcovská nezávislosť nie je absolútna. Existujú významné verejné záujmy, s ktorými nezávislosť súdnej moci musí byť v spravodlivej rovnováhe. „... privilegium sudcovskej nezodpovednosti nemôže byť cenou, ktorú spoločnosť obetuje pre sudcovskú nezávislosť“ [Cappelletti, M. Quis custodiet ipsos custodes? In: Le pouvoirs des juges. Paris : ECONOMICA 1990. s. 131 (nález č. k. PL. ÚS 21/2014 z 30. januára 2019, bod 116]. Podobne ústavný súd vo veci sp. zn. PL. ÚS 52/99 uviedol, že nezávislosť súdov... ani nezávislosť sudcov nemôže byť nikdy nezávislosťou neobmedzenou a samoúčelnou, keďže sa poskytuje funkčne pre potreby riadneho výkonu súdnictva.».

75. V nadväznosti na záver vyslovený v predchádzajúcom bode tohto uznesenia ústavný súd zdôrazňuje, že nie každý reštriktívny zásah do materiálnej (funkčnej) imunity sudcov treba považovať za neprípustný zásah do ústavného princípu sudcovskej nezávislosti, a teda zásah

do implicitného materiálneho jadra ústavy. Naopak, ak sa aj po reštrikčnom zásahu odvodeného ústavodarcu do sudcovskej imunity zachová jej podstata a zmysel, neexistuje dôvod na to, aby ústavný súd aktivoval svoju mimoriadnu právomoc chrániť materiálne jadro.

76. Vychádzajúc z dosiaľ uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sa v zásade stotožňuje s tvrdením navrhovateľov, že justičnou novelou ústavy uskutočnená „*Zmena úpravy imunity výrazne znižuje stupeň (rozsah) imunity garantovanej podľa pôvodnej úpravy čl. 148 ods. 4...*“. Aj preto považuje za potrebné starostlivo posúdiť, či novým znením čl. 148 ods. 4 ústavy došlo, resp. mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do podstaty a zmyslu sudcovskej imunity.

77. V súvislosti s posudzovaním novej ústavnej úpravy sudcovskej imunity napadnutej návrhom skupiny poslancov ústavný súd poznamenáva, že materiálna (funkčná) imunita sudcov bola až do roku 2014 upravená len na zákonnej úrovni a súčasťou ústavného textu sa stala až na základe novelizácie ústavy uskutočnenej ústavným zákonom č. 161/2014 Z. z. Paradoxne pritom vyznieva, že v dôvodovej správe k návrhu tejto novely ústavy (ptč. 821, VI. volebné obdobie národnej rady) jej autori poukazujú na „*pretrvávajúci neuspokojivý stav v súdnictve...*“, ale v konečnom dôsledku došlo práve touto ústavnou novelou k ústavnej fixácii materiálnej imunity sudcov všeobecných súdov, a to v mimoriadne širokom rozsahu („*Za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediaceho sudcu z radov občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie*“ – pôvodné znenie čl. 148 ods. 4 ústavy). Vychádzajúc z argumentácie navrhovateľov, nie je bez významu poukázať na skutočnosť, že novelizáciou ústavy uskutočnenou ústavným zákonom č. 161/2014 Z. z. zavedená materiálna (funkčná) imunita sudcov všeobecných súdov bola koncipovaná širšie než tým istým ústavným zákonom zavedená materiálna imunita sudcov ústavného súdu („*Za rozhodovanie pri výkone funkcie nemožno sudcu ústavného súdu trestne stíhať, a to ani po zániku jeho funkcie*“ – nové a aj dosiaľ platné znenie čl. 136 ods. 1 ústavy). Doslovný výklad pôvodného znenia čl. 148 ods. 4 ústavy vylučoval nielen trestné, ale aj disciplinárne stíhanie sudcu za rozhodovanie, pričom z ústavného hľadiska bolo možné trestné alebo disciplinárne stíhanie sudcu všeobecného súdu spochybníť aj v prípade svojvoľného rozhodovania.

78. Za okolností, keď v druhej polovici minulého desaťročia naďalej významne narastala nedôvera verejnosti voči orgánom súdnej moci a široko koncipovaná ústavná úprava imunity sudcov všeobecných súdov začala byť významnou časťou spoločnosti vnímaná nie ako nevyhnutná inštitucionálna záruka nezávislosti justície, ale skôr ako zneužívané privilegium jednotlivých sudcov, sa javil minimálne na prvý pohľad opodstatnený reštrikčný zásah do platnej ústavnej úpravy materiálnej imunity všeobecných sudcov o to viac, že justičná novela ústavy bola prijímaná v období, keď došlo k obvineniam viacerých sudcov. Odvodený ústavodarca tento reštrikčný zásah v dôvodovej správe k justičnej novele ústavy (ptč. 270, VIII. volebné obdobie národnej rady) odôvodnil okrem iného aj argumentáciou, podľa ktorej „*doterajší čl. 148 ods. 4 nedôvodne vyníma sudcov z novej zodpovednosti vyvodzovanej za svoje rozhodovanie. Aj sudca musí byť zodpovedný za svoje rozhodnutie tak disciplinárne, ako aj trestne, ak daným rozhodnutím pácha trestný čin. Takáto úprava sa nachádza aj v iných právnych poriadkoch (napr. trestný čin „ohýbania práva“ podľa § 339 Trestného zákonníka Spolkovej republiky Nemecko). Imunita sudcu pri rozhodovaní sa musí týkať len právneho názoru vyjadreného pri rozhodovaní veci za predpokladu, že sudca svoj záver formuluje na základe riadneho uváženia argumentov a náležite ho vysvetlí. Frivolné rozhodovanie zložky moci, ktorá má aplikovať právne predpisy nemôže byť chránené, o to viac nie na ústavnej úrovni.*“.

79. Aj pri zohľadnení citovanej argumentácie obsiahnutej v dôvodovej správe k justičnej novele ústavy nemôže ústavný súd obísť bez povšimnutia skutočnosť, že prostredníctvom nového znenia čl. 148 ods. 4 ústavy sa v podstate zaviedla možnosť trestnoprávneho stíhania sudcov aj za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní, i keď len v prípade, ak ide o právny názor, ktorý je „*frivolný, svojvoľný, ničím nepodložený, ignorujúci znenie právnych predpisov a prípadne ich účel... judikatúru, právnu literatúru a pod.*“ (z dôvodovej správy k justičnej novele ústavy, pŕč. 270, VIII. volebné obdobie národnej rady). Zároveň je potrebné zvýrazniť, že ide o stíhanie sudcu za správanie (skutok), ktoré naplňa skutkovú podstatu úmyselného trestného činu.

80. Nové znenie čl. 148 ods. 4 ústavy nie je optimálne. Pre zaujatie meritórneho postoja k nemu je však podstatné, či napadnutý text umožňuje uplatnenie takej interpretácie čl. 148 ods. 4 ústavy, ktoré je konformné s materiálnym jadrom ústavy. Ústavný súd pri posudzovaní otázky, či napadnuté ustanovenie umožňuje interpretáciu konformnú s materiálnym jadrom ústavy, upriamuje pozornosť na tú časť jeho textu, z ktorej *a contrario* nespochybniteľne vyplýva, že za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní možno sudcu alebo prísediaceho stíhať len vtedy, „... *ak by tým bol spáchaný trestný čin*“. V tejto súvislosti treba vziať do úvahy čl. 49 ústavy, ktorý okrem iného ustanovuje, že „Len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom...“, pričom prieskum ústavnosti zákona tvorí štandardnú právomoc ústavného súdu ustanovenú v čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy. Navyše, aj v prípade ústavne nekonformného výkladu a aplikácie skutkovej podstaty akéhokolvek trestného činu, ktorý by umožňoval trestné stíhanie sudcu za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní, má právo posledného slova v rukách ústavný súd, keďže sudca trestne stíhaný za právny názor uplatnený pri rozhodovaní má k dispozícii efektívny právny prostriedok ochrany v podobe ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, o ktorej je oprávnený rozhodnúť len ústavný súd. Inými slovami, ústava poskytuje ústavnému súdu právne prostriedky, prostredníctvom ktorých môže zabrániť takej interpretácii a aplikácii napadnutého čl. 148 ods. 4 ústavy, ktoré by boli v rozpore s materiálnym jadrom ústavy, a zabezpečiť tým dôsledne ochranu sudcovskej nezávislosti, ktorá tvorí integrálnu súčasť implicitného jadra ústavy. Za týchto okolností nie je potrebné, aby ústavný súd aktivoval svoju implicitnú právomoc vyvoditeľnú z čl. 124 ústavy vo vzťahu k navrhovateľmi namietanému nesúladu nového znenia čl. 148 ods. 4 ústavy s materiálnym jadrom ústavy, keďže jej aktivácia musí mať charakter „*ultima ratio*“, t. j. môže byť uplatnená len vtedy, ak ústavný súd nemá k dispozícii iné právne prostriedky k efektívnej ochrane ústavných hodnôt tvoriacich implicitné materiálne jadro ústavy. Ústavný súd preto aj túto časť návrhu skupiny poslancov pri predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

II.2. Predbežné prerokovanie častí návrhu na začatie konania týkajúcich sa namietaného nesúladu napadnutých ustanovení zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva

81. Z bodov 7 až 11 navrhovaného petitu vyplýva, že skupina poslancov namieta nesúlad označených ustanovení zákona o reforme súdnictva, ktoré po vyhlásení tohto zákona v Zbierke zákonov Slovenskej republiky tvoria súčasť zákona o súdnej rade (body 7 a 8), zákona o sudcoch a prísediacich (body 9 a 10) a zákona o prokurátoroch (bod 11).

82. Dôvody namietaného nesúladu napadnutých ustanovení zákona o súdnej rade, zákona o sudcoch a prísediacich a zákona o prokurátoroch právnych noriem uvedené v návrhu skupiny poslancov považuje ústavný súd za potrebné podrobiť meritórnemu prieskumu.

83. Vychádzajúc z bodov 6 až 8 tohto uznesenia, ústavný súd konštatuje, že návrh v tejto časti spĺňa všeobecné, ako aj osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, pričom nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné túto časť návrhu pri predbežnom prerokovaní odmietnuť (§ 56 ods. 2 v spojení s § 55 zákona o ústavnom súde), a preto túto časť návrhu v súlade s § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto uznesenia).

III.

Návrh na pozastavenie účinnosti napadnutých právnych predpisov

III.1. Všeobecne k návrhu na pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení

84. Podľa čl. 125 ods. 2 ústavy ak ústavný súd prijme návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov na ďalšie konanie, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok (rovnako § 78 zákona o ústavnom súde).

85. Ústavný súd na tomto mieste zdôrazňuje, že pozastavenie účinnosti zákona je vážnym zásahom do právomoci zákonodarcu, preto ho uplatňuje len výnimočne, ak je ohrozenie základných práv a slobôd, resp. hrozba hospodárskej škody alebo iného nenapraviteľného následku dostatočne konkretizované, pričom z okolností posudzovanej veci zjavne vyplýva, že tieto následky možno považovať za preukázané, a teda opodstatnené, a to najmä povahou zákona, ktorý bol napadnutý v konaní o súlade právnych predpisov (m. m. PL. ÚS 10/2014). Ústavný súd k tomu dodáva, že uvedené ohrozenie, resp. hrozba by mali byť bezprostredné.

86. Článok 125 ods. 2 ústavy viaže oprávnenie ústavného súdu rozhodovať o pozastavení účinnosti právneho predpisu na existenciu jedného z troch alternatívnych predpokladov, ktorými sú:

- ohrozenie základných práv a slobôd,
- hrozba značnej hospodárskej škody alebo
- iný vážny nenapraviteľný následok.

Každý z týchto predpokladov je iný, a preto musia byť iné aj podmienky ich aplikácie.

86.1. O ohrozenie základných práv a slobôd ide vtedy, ak ďalším uplatňovaním napadnutého právneho predpisu, jeho časti alebo jednotlivého ustanovenia bude významne zúžený chránený rozsah jednotlivých základných práv a slobôd alebo bude výkon týchto práv a slobôd obmedzovaný (sťažovaný) neprimeranými podmienkami či prekážkami [porovnaj napr. uznesenie č. k. PL. ÚS 1/02 z 10. januára 2002 (obmedzovanie slobody slova kriminalizáciou ohovárania) alebo uznesenie č. k. PL. ÚS 29/05 zo 6. októbra 2005 (hrozba, že prebiehajúce konania priamo zasiahnu do ochrany súkromia a majetku)].

86.2. Za značnú hospodársku škodu treba v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu považovať najmä hrozbu zániku, resp. vážneho postihnutia celého odvetvia národného hospodárstva alebo jeho podstatnej časti [napr. uznesenie č. k. PL. ÚS 13/2012 z 11. júla 2012 (zvýšenie miezd sestier, ktorého dôsledkom podľa analýzy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky bolo, že príjmy zdravotníctva budú kryť približne len 80 % celkových výdavkov) alebo uznesenie č. k. PL. ÚS 114/2011 z 23. novembra 2011 (zavedenie 80 % dane)], pričom uplatnenie napadnutých právnych predpisov bude mať jednoznačný a likvidačný vplyv na všetky alebo aspoň

citeľnú časť podnikateľských subjektov a prípadne tiež vyvolá hrozbu výrazného zaťaženia verejných rozpočtov s rizikom, že dôjde k ohrozeniu niektorých funkcií štátu.

86.3. Pod pojem iný vážny nenapraviteľný následok možno podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu zahrnúť ďalšie hrozby podobnej naliehavosti a intenzity, ktoré budú mať nezvratné následky [porovnaj uznesenie č. k. PL. ÚS 18/06 z 18. októbra 2006 (nezvratný následok ustanovenia, ktoré upravovalo územnú zmenu konkrétnych obcí), uznesenie č. k. PL. ÚS 95/2011 z 15. júna 2011 (hrozba vykonania voľby podľa neústavného právneho predpisu), alebo uznesenie č. k. PL. ÚS 115/2011 zo 7. decembra 2011 (hrozba nastolenia nezvratného stavu v exekúcii v dôsledku aplikácie napadnutého ustanovenia)].

87. Z uvedenej kategorizácie predpokladov pozastavenia účinnosti právneho predpisu vyplýva rozdielna miera preukazovania (osvedčenia) a skúmania konkrétnych skutkových okolností a vplyvov napadnutej právnej úpravy. V tejto súvislosti je potrebné rozlišovať predovšetkým medzi priamymi a nepriamymi dôsledkami právnej normy [porovnaj uznesenie č. k. PL. ÚS 17/2014 z 9. júla 2014 (platba za prístup do distribučnej sústavy)]. Priame dôsledky spočívajú v samotnej existencii a účinkoch napadnutých ustanovení už v ich abstraktnej podobe, v interferencii s inými právnymi normami právneho poriadku. Priamym dôsledkom zodpovedá spravidla ohrozenie základných ľudských práv a slobôd, ktorých rozsah ochrany je upravený priamo v ústave; priame dôsledky možno často ustáliť už základným porovnaním napadnutej právnej normy, resp. jej výkladu, s nadradenými právnymi normami a ich výkladom.

88. Ústavný súd musí pri úvahách o ohrození základných práv a slobôd vziať taktiež do úvahy a) štandard práv (právnú pozíciu) jednotlivcov pred napadnutou právnou úpravou, b) rozsah, v akom bol daný štandard zmenený novou právnou úpravou, a c) čomu smeruje návrh na pozastavenie a návrh meritórneho rozhodnutia. Ďalej je dôležité prihliadať na d) reverzibilnosť právnej pozície jednotlivcov [(ne)napraviteľnosť záťažii spôsobených napadnutou právnou úpravou] a tiež na e) charakter základného práva, o ktorého ohrozenie ide (porovnaj uznesenie č. k. PL. ÚS 24/2019 z 18. decembra 2019).

III.2. K návrhu na pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení justičnej novely ústavy a zákona o reforme súdnictva

89. Navrhovatelia navrhujú, aby ústavný súd pozastavil účinnosť všetkých napadnutých ustanovení justičnej novely ústavy (body 1 až 6 petitu), ako aj účinnosť napadnutých ustanovení zákona o reforme súdnictva, prostredníctvom ktorých došlo k novelizácii zákona o sudcoch a prísediacich (body 9 a 10 petitu) a zákona o prokurátoroch (bod 11 petitu). Vzhľadom na skutočnosť, že návrh skupiny poslancov v časti namietaného nesúladu napadnutých ustanovení justičnej novely ústavy s ustanoveniami ústavy, ktoré tvoria podľa názoru navrhovateľov jej materiálne jadro, bol odmietnutý pre nedostatok právomoci (bod 1 výroku tohto uznesenia), ústavný súd sa na tomto mieste zaoberal už len argumentáciou navrhovateľov, prostredníctvom ktorej sa domáhajú pozastavenia účinnosti napadnutých ustanovení zákona o reforme súdnictva, ktorými sa novelizoval zákon o sudcoch a prísediacich a zákon o prokurátoroch.

90. Prostredníctvom zmien v zákone o sudcoch a prísediacich a v zákone o prokurátoroch, ku ktorým došlo na základe napadnutých ustanovení zákona o reforme súdnictva (čl. VIII, časti bodov 45 a 49 a čl. XI, body 3 až 6 a bod 8 tohto zákona), došlo podľa navrhovateľov

k negatívne mu zásahu do materiálneho zabezpečenia sudcov a prokurátorov (zrušenie odmeny ako fakultatívnej zložky platu a časové obmedzenie nároku na príplatok k nemocenskému do výšky funkčného platu, pozn.), ktoré sa považujú za súčasť materiálnych garancií nezávislosti sudcov a tiež prokurátorov, „ktorí v zmysle stanoviska tzv. Benátskej komisie sa v širšom ponímaní považujú za súčasť justície“. Navrhovatelia zdôrazňujú, že podľa konštantnej judikatúry je takýto zásah do materiálneho zabezpečenia prípustný len výnimočne a dočasne, „... len na dobu nevyhnutnú a nie zrušenie (zánik) nároku“. V danom prípade ide o zásahy, prostredníctvom ktorých „sa reálne zníži požadovaná (dosiahnutá) životná úroveň, ktorá sa dodatočne nedá odstrániť (napraviť). Nevzniká totiž nárok, po prípadnom vyslovení protiústavnosti zákona, na náhradu (materiálnu satisfakciu) nepriznaného (nevyplateného) príplatku k nemocenskému.“.

91. Z citovaného vyplýva, že navrhovatelia sa domáhajú pozastavenia účinnosti napadnutých ustanovení zákona o sudcoch a prísediacich a zákona o prokurátoroch z dôvodu iného vážneho nenapraviteľného zásahu do materiálneho zabezpečenia sudcov a prokurátorov. Ústavný súd nespochybňuje, že uplatňovaním dotknutých ustanovení zákona o sudcoch a prísediacich a zákona o prokurátoroch môže dôjsť k negatívne mu zásahu do materiálneho zabezpečenia sudcov a prokurátorov. Zároveň však zastáva názor, že aj vzhľadom na funkčné platy a iné materiálne benefity, ktoré sudcom a prokurátorom garantuje platná zákonná úprava, nepôjde v posudzovanej veci o tak citelné zásahy, ktoré by odôvodnili uplatnenie výnimočnej právomoci ústavného súdu ustanovenej v čl. 125 ods. 2 ústavy.

92. Navrhovatelia sa domáhajú aj pozastavenia účinnosti napadnutých prechodných ustanovení zákona o sudcoch a prísediacich obsiahnutých v § 151zf ods. 3 a 4 (bod 10 petitu), ktorými sa ustanovili pravidlá obsadzovania voľných miest novozriadeného Najvyššieho správneho súdu. Tieto pravidlá podľa skupiny poslancov zakotvujú „nepripustnú diskrimináciu všetkých ostatných kandidátov o sudcovskú funkciu, t. j. v porovnaní s kandidátmi, ktorí sa budú uchádzať o uvedení funkciu sudcu najvyššieho stupňa výkonu súdnictva (zvýhodňovanie uvedených uchádzačov). Konštantná judikatúra jednoznačne zakotvuje neprípustnosť akýmkoľvek spôsobom (aj právnou úpravou) porušiť ústavnú podmienku o rovnakých podmienkach prístupu k inej funkcii (čl. 30 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy). Rozhodovanie súdnej rady len na základe značne odlišných kritérií, aké sa vyžadujú u ostatných kandidátov na funkciu sudcov všeobecného súdnictva a sú neporovnateľne výrazne menej náročné než u ostatných kandidátov (sudcovia okresných, krajských a Najvyššieho súdu SR) umožní aj osobám z mimojustičného prostredia výrazne uľahčiť vznik (ustanovenie) tejto ústavnej funkcie. Zároveň (v zmysle predkladacej správy) je zvolený odlišný procesný postup, ktorý spočíva v aplikácii analogického postupu pri výbere uchádzačov o funkciu sudcov ústavného súdu. Nerovnosť kritérií (uľahčenie prístupu pre kandidátov na sudcov Najvyššieho správneho súdu) a odlišný procesný postup zabezpečí v prípade, že sa nepozastaví účinnosť zákona zrejmy neodstrániteľný stav (iný vážny následok) o legitimitate vzniknutej funkcie sudcu všeobecného súdnictva, ktorého zánik je (bude) vylúčený i v prípade vyslovenia protiústavnosti zákonnej úpravy.“.

93. Vo vzťahu k návrhu na pozastavenie účinnosti § 151zf ods. 3 a 4 zákona o sudcoch a prísediacich ústavný súd poznamenáva, že tieto majú charakter prechodných ustanovení, pričom ich účel bol v čase predbežného prerokovania návrhu skupiny poslancov už naplnený, t. j. v čase rozhodovania ústavného súdu o pozastavení ich účinnosti sú už obsolétne. Za týchto okolností by

prípadné rozhodnutie o pozastavení účinnosti označených ustanovení zákona o sudcoch a prísediacich bolo bez akéhokoľvek právneho významu.

94. Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd uzavrel, že nie sú dané dôvody na pozastavenie účinnosti napadnutých ustanovení justičnej novely ústavy a zákona o reforme súdnictva, a preto návrhu skupiny poslancov na pozastavenie ich účinnosti nevyhovel (bod 3 výroku tohto uznesenia).

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2022

Ivan Fiačan
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky